

Unngå tvist med ansatte om

Artikkelen gir en kort fremstilling av de alminnelige regler om ferie og feriepenger. Det gis også en beskrivelse av særskilte problemstillinger som vil være relevante i forhold til beregning av feriepengegrunnlag av provisjon for ansatte drosjesjåfører.

Frank Tveit er advokatfullmektig i Advokatfirmaet Aurstad & Co AS, og arbeider hovedsakelig med arbeidsrettslige problemstillinger.

Lovens formål

Reglene om ferie og feriepenger fremkommer av ferieloven (lov av 29. april 1988 nr. 21). Formålet med ferielovens bestemmelser er å sikre at arbeidstakere får tatt ut årlig ferie, samt å sikre rett til feriepenger. Loven omfatter enhver som utfører arbeid i annens tjeneste (arbeidstaker). Ansatte drosjesjåfører er derfor omfattet av ferielovens bestemmelser, og ha krav på de rettigheter som fremkommer av ferieloven.

Feriens lengde

Ferielovens utgangspunkt er at enhver arbeidstaker plikter å ta ut 25 virkedagers ferie hvert år. I ferieloven regnes lørdager som virkedager. Dette innebærer at den årlige ferien vil utgjøre totalt 4 uker og en dag. Ferielovens bestemmelser om ferielengde er imidlertid kun minimumsbestemmelser. De fleste arbeidstaker har i dag i mange tilfeller fire dager ekstra ferie utover det som fremkommer av ferieloven, slik at de totalt har fem ukers ferie. Den ekstra ferien følger enten av arbeidsavtale eller tariffavtale. Det følger også av ferieloven at arbeidstakere som fyller 60 år i løpet av ferieåret har krav på 6 virkedagers ekstra ferie.

Feriens tidspunkt

Tidspunktet for uttak av ferie skal drøftes i god tid før uttak. Dersom arbeidsgiver og arbeidstaker ikke kommer til enighet om tidspunkt for uttak av ferie, kan arbeidsgiver som hovedregel fastsette tidspunktet for ferien. Arbeidsgiver står imidlertid ikke helt fritt til å fastsette ferietidspunktet. Arbeidstaker har krav på at minimum tre uker (18 virkedager) av ferien kan avvikles i perioden 1. juni – 30. september.

Beregning av feriepenger

Ferielovens hovedregel er at feriepenger beregnes på grunnlag av arbeidsvederlag som er utbetalt i opptjeningsåret. Det beregnes ikke feriepenger av utbetalinger som går til dekning av bilhold, kost og losji etc. Som arbeidsvederlag regnes også bonus og provisjon. Dette betyr at en ansatt drosjesjåfører som det klare utgangspunkt vil ha krav på feriepenger av all lønn, inklusive provisjon/bonus som er mottatt fra arbeidsgiver. Ferieloven gir rett til krav på 10,2% feriepenger av feriepengegrunnlaget (det som er opptjent som arbeidsvederlag i løpet av ...). De som har fem ukers ferie vil normalt ha krav på 12% av feriepengegrunnlaget. Arbeidstakere over 60 år har en forhøyet prosentsats med 2,3%.

feriepenger!

Tidspunktet for utbetaling

Ferielovens utgangspunkt er at arbeidstaker har krav på utbetaling av feriepenger siste lønnsdag før uttak av ferien. Det er imidlertid vanlig praksis i arbeidslivet at arbeidstaker mottar 11 ordinære månedslønner i året, og at feriepenger utbetales for samtlige ansatte i bedriften, enten i juni eller juli. Det vil normalt ikke være anledning til å avtale løpende utbetaling av feriepenger, f..eks slik at man mottar feriepengerne som en del av mottatt daglig/ukentlig/månedlig lønn. I drosjenæringen er det så langt vi er kjent med for enkelte virksomheter vanlig praksis at arbeidstakere mottar daglige kontantoppgjør, eventuelt med etterfølgende oppgjør dersom kontantomsetningen ikke er tilstrekkelig til å dekke avtalt lønn. Det er i disse virksomheter også vanlig at feriepenger anses som en del av dette oppgjøret, og at det ikke utbetales feriepenger utover dette. En slik utbetalingsordning vil som utgangspunkt ikke tilfredsstille ferielovens krav til beregning og utbetaling av feriepenger.

Konsekvenser av feilaktig utbetaling

Dersom det ikke blir beregnet og utbetalt feriepenger på riktig måte risikerer arbeidsgiver å måtte betale arbeidstaker feriepenger basert på ferielovens regler, dersom arbeidstaker gjør krav på det. Eksempelvis vil en arbeidstaker som har tjent kr 300 000 i et opptjeningsår kunne kreve utbetalt kr 30 600 i feriepenger (10,2%). Den alminnelige hovedregel i foreldelsesloven er at pengekrav foreldes etter tre år. Feilaktig beregning og utbetaling av feriepenger over en periode på tre år vil i nevnte tilfelle komme opp i kr 91 800. I tillegg vil arbeidstaker ha krav på renter etter foreldelsesloven. Det påløper dermed en betydelig risiko for arbeidsgiver dersom ferielovens system ikke følges.

Vår anbefaling er at forhold tilknyttet ferie og feriepenger inntas særskilt i arbeidsavtalen mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, og at innholdet i avtalen etterleves i praksis. For å unngå tvist mellom arbeidsgiver og arbeidstaker er det klare utgangspunkt at ferielovens system og bestemmelser bør følges.

Strengere forskrifter i Motorvognloven

De nye forskriftene inneholder detaljerte bestemmelser om bilens bremses, nye bestemmelser for fjernlys og nærllys, bestemmelser om motorvognens innredning, slik at det fra førerplass er tilstrekkelig utsikt fremover og til sidene, herunder også bestemmelser om at motorvogn skal ha speil av sådan størrelse, sådant antall og slik plassert at det fra førerplassen er tilstrekkelig utsikt bakover. Videre skal motorvogner være utstyrt med skvettlapper for bakhjulene slik at tilskvetting av bakenforkjørende effektivt hindres.

GRATISLOTTERII

Tipp utmerkselt i årets Mobil-Økonomi- og Konkurranseregler for De på nærmeste Mobil-stasjon.

FOR ØKONOMISK BILHOLD

**TAXI FOR
50 ÅR
SIDEN**